

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπατζής → ampandonis@gmail.com

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ ΜΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΜΑΤΙΑ

Ολλανδοί εξερευνητές, ανακάλυψαν την ήπειρο της Αυστραλίας το 1606. Τότε ακόμη δεν ήταν σε θέση να αξιολογήσουν την ανακάλυψή τους, μια ήπειρος το μέγεθος της οποίας την κατατάσσει ως την 6η μεγαλύτερη στον κόσμο, σε έκταση. Το 1770, η Βρετανική αυτοκρατορία διεκδικεί την ανατολική Αυστραλία, διαμορφώνοντας την πρώτη αποικία στη περιοχή, τη Νέα Νότια Ουαλία. Στη συνέχεια, όταν εξερευνήθηκε και η υπόλοιπη έκταση της ηπείρου, θεμελιώθηκαν και άλλες πέντε αποικίες, αυτοδιοικούμενες. Το πολιτικό σύστημα της Αυστραλίας, ακολουθεί σε μεγάλο βαθμό αυτό της Μ. Βρετανίας (ακόμη και μετά τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας της), την οργάνωση δηλαδή της βουλής σε δύο δημοκρατικά σώματα (νομοθετικό και εκτελεστικό), με παράλληλη ισχύ της συνταγματικής μοναρχίας – μια δημοκρατική δηλαδή κυβέρνηση, με βασιλικό σώμα μη ενταγμένο στο πολιτικό και με αρμοδιότητες ορισμένες και οριοθετημένες βάσει του συντάγματος. Ενδιαφέρον στο σημείο αυτό, παρουσιάζει το γεγονός πως η Βασίλισσα (στη προκειμένη περίπτωση η Ελισάβετ II), είναι η ίδια για όλες της χώρες της ένωσης Commonwealth of Nations, η οποία ενώνει υπό μια σκεπή (όχι νομοθετικά βέβαια) όλες τις πρώην χώρες της Βρετανικής αυτοκρατορίας ακόμη και σήμερα. Η χώρα πάντως παραμένει θετικά προσανατολισμένη στη Μ. Βρετανία, ενώ στο διάστημα που έχει διανύσει ως ανεξάρτητη χώρα, έχει συνάψει έντονες εμπορικές σχέσεις με την Ιαπωνία (κυρίως στις αρχές του 20ου αιώνα) και με την Κίνα. Με πληθυσμό 24 εκ. ανθρώπων, η χώρα βρίσκεται σε χαμηλά πληθυσμιακά επίπεδα (σε σύγκριση με την έκτασή της), ενώ η οικονομία της βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ενέργεια και τις πρώτες ύλες. Η Αυστραλία διατηρούσε στο παρελθόν (και ακόμη) έντονες εμπορικές σχέσεις με την Ιαπωνία, μια χώρα που «πεινάει» για ενέργεια. Στην πιο πρόσφατη ιστορία της όμως, η χώρα ανέπτυξε σχέσεις και με την Κίνα, που σήμερα αποτελεί και τον νούμερο ένα εμπορικό της εταίρο. Η σχέση της αυτή με την Κίνα, είχε ξεκινήσει τη δεκαετία του 1840, όταν οι περισσότεροι Κινέζοι μετανάστες ήταν αγρότες. Η κίνηση

αυτή εντάθηκε αργότερα, όταν ανακαλύφθηκε πως η Αυστραλία διέθετε σημαντικά κοιτάσματα χρυσού. Τελικά, τη δεκαετία του 1880, οι φόβοι μιας «κινεζικής επιδρομής», επέβαλλαν τροποποιήσεις στη νομοθεσία περί μετανάστευσης. Παρ' όλα αυτά, οι σχέσεις των δύο χωρών συνέχισαν να βελτιώνονται, ενώ σήμερα η Κίνα αποτελεί τον μεγαλύτερο εμπορικό της εταίρο και ταυτόχρονα τον μεγαλύτερο «τροφοδότη» φοιτητών στα πανεπιστήμια της χώρας.

Η εισροή συνεχίστηκε, ενώ παράλληλα η κυβέρνηση της Αυστραλίας ανακοίνωσε ειδικό σχέδιο, το οποίο διευκόλυνε την απόκτηση υπηκοότητας εκ μέρους των πλουσίων της ασιατικής ηπείρου. Πιο συγκεκριμένα, το σχέδιο προέβλεπε την επιτάχυνση λήψης του δικαιώματος για αίτηση υπηκοότητας, στη περίπτωση που επενδύονταν περί τα \$5 εκ. στη χώρα για τέσσερα τουλάχιστον συνεχόμενα έτη.

Η Αυστραλία βασίζει την ανάπτυξή της κατά κύριο λόγο στην ενέργεια και στις πρώτες ύλες. Αυτός είναι και ένας από τους λόγους, που το ΑΕΠ της χώρας κινείται σε μεγάλο βαθμό μαζί με τις τιμές των πρώτων υλών. Τα τελευταία χρόνια δε, η Αυστραλία ανέπτυξε σημαντικά την τεχνική «Hydraulic Fracking», την εξόρυξη δηλαδή φυσικού αερίου από σχιστόλιθο και λιγνίτη με τη χρήση της πίεσης του νερού. Η μέθοδος εξόρυξης φυσικού αερίου τύπου Fracking, η οποία μεταφέρει νερό μέσα στα κοιτάσματα λιγνίτη (coal), προκαλώντας ρήγματα τα οποία απελευθερώνουν εγκλωβισμένο φυσικό αέριο. Στη συνέχεια το νερό και το φυσικό αέριο (gas) ανεβαίνουν στην επιφάνεια, όπου

διαχωρίζονται από ειδική συσκευή. Μολονότι οι εταιρίες εξόρυξης αυτού του τύπου, είναι υποχρεωμένες να καθαρίζουν το νερό, οι κάτοικοι των γύρω αγροτικών περιοχών παραπονιούνται σχετικά με τον κίνδυνο μόλυνσης του πόσιμου νερού που βρίσκεται μεταξύ του κοιτάσματος και της επιφάνειας.

Η παραπάνω μέθοδος, εκτίναξε την παραγωγή φυσικού αερίου της Αυστραλίας, ενώ το διάστημα 2004-2010, η παραγωγή αυξήθηκε 22 φορές. Αναλυτές εκτιμούν πως το 2020, η Αυστραλία θα κατέχει την πρωτιά στην τροφοδοσία φυσικού αερίου σε υγρή μορφή (LNG), ενώ σήμερα κατέχει ήδη τη 4η θέση (στην 1η θέση βρίσκεται σήμερα το Qatar). Η ζήτηση για LNG (Liquid Natural Gas), προέρχεται κυρίως από τη Κίνα, αλλά και από την Ιαπωνία, η οποία πληρώνει τις υψηλότερες τιμές για εισαγωγές ενέργειας. Παράλληλα με την παραγωγή φυσικού αερίου και πετρελαίου, η Αυστραλία είναι ο 3ος μεγαλύτερος προμηθευτής σιδήρου στο κόσμο, 2η στη παραγωγή χρυσού (μετά τη Κίνα), 4η σε παραγωγή Λιγνίτη (1η στην εξαγωγή του), ενώ αποτελεί

και σημαντικό προμηθευτή Ουρανίου.

Ανάμεσα στα θετικότερα στοιχεία – αποτελέσματα της χώρας είναι η επιστροφή του δείκτη ανάπτυξης σε υψηλά επίπεδα (+3%), ενώ το γεγονός πως τα τελευταία χρόνια η χώρα δεν είχε ποτέ αρνητικό δείκτη, προσδίδει κλίμα αισιοδοξίας. Με μια πρώτη και μερική ανάλυση των δεδομένων της Αυστραλίας, θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε τη χώρα ως υγιή και με προοπτικές. Μολονότι δεν έχουμε αναφερθεί στο ζήτημα του ιδιωτικού χρέους, ώστε να έχουμε μια εικόνα σχετικά με το αν η ανάπτυξη της οικονομίας βασίζεται στο καλό επιχειρηματικό σχεδιασμό ή εάν χρηματοδοτείται απλά με χρέος, η πρώτη εικόνα είναι θετική.

Επιπλέον, η Αυστραλία κατέχει υψηλές θέσεις στην παραγωγή και εξαγωγή ενέργειας και πρώτων υλών και κατ' επέκτασιν εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις παγκόσμιες σχετικές διακυμάνσεις των τιμών τους.

Για μια πιο καθαρή οικονομική εικόνα, θα πρέπει να δούμε και άλλες παραμέτρους όπως, στην πολιτική ιστορία της χώρας ή να καθιερώσουμε το επίπεδο πολιτικής σταθερότητας. Επίσης στην ανάλυση των βασικότερων παραγωγικών και βιομηχανικών τομέων της, στις διεθνείς σχέσεις που αναπτύσσει (πχ. οι εμπορικές σχέσεις της χώρας βρίσκονται σε επικίνδυνα μονομερή επίπεδα με την Ασία), να κατανοήσουμε εάν το ΑΕΠ της Αυστραλίας βασίζεται κυρίως στην εσωτερική κατανάλωση ή στις εξαγωγές (και πως επηρεάζεται από τις διακυμάνσεις των αγορών) και να ρίξουμε μια προσεκτική ματιά στον τραπεζικό της τομέα.

